

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2021-28923
Den 16. august 2021

Ekstraordinær uformel videokonference for EU's udenrigsministre den 17. august 2021

SAMLENOTAT

1. Afghanistan2

1. Afghanistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af den seneste drastiske udvikling i Afghanistan med fokus på konsekvenserne af Talibans hastige fremmarch og magtovertagelse i Afghanistan. Fokus på mødet ventes at være på 1) presserende humanitære og konsulære anliggender, 2) den politiske udvikling i landet og 3) vurderingen på kort sigt heraf samt 4) betingelser for den fremadrettede EU-indsats.

2. Baggrund

Situationen i Afghanistan har udviklet sig meget drastisk de seneste uger, og Talibans fremmarch er sket med en hastighed, som ingen havde forestillet sig. Taliban kontrollerer størstedelen af landet, og er nu ved at tage kontrollen med hovedstaden Kabul. Pga. den stærkt forværrede sikkerhedssituation er der hos ambassader og internationale organisationer, herunder også NGO'er, opstået et akut behov for at evakuere såvel udsendte som lokalansatte medarbejdere på ambassader. Mange lande, herunder Danmark, er i fuld gang med at evakuere både egne borgere, lokalansatte afghanere, tolke samt særligt udsatte NGO-medarbejdere, menneskerettighedsforkæmpere mv. Evakueringen er dog udfordret af en række problemstillinger, herunder sikkerhed og deraf afledt vanskelig adgang til lufthavnen i Kabul og usikkerhed om flyafgange. En selvstændig problemstilling er evakuering af EU-lokalansatte, hvor EU's medlemslande er blevet anmodet om at udstede visum til disse under en byrdefordelingsmekanisme.

Udgangspunktet for den igangværende danske evakueringsindsats er en aftale indgået 11. august mellem regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier.

Den seneste udvikling rejser spørgsmålet om fremtidig tilstedeværelse og engagement i Afghanistan, hvilket vil afhænge af den konkrete politiske og sikkerhedsmæssige udvikling i den kommende tid.

3. Formål og indhold

Afghanistan er eneste punkt på dagsordenen. Der ventes en drøftelse af den seneste udvikling i landet med fokus på 1) presserende humanitære og konsulære anliggender, 2) den politiske udvikling i landet og 3) den kortsigtede vurdering heraf samt 4) betingelser for den fremadrettede og langsigtede indsats.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Afghanistan i sig selv vurderes ikke at have betydning for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Der forventes bred bekymring over udviklingen og den forværrede sikkerhedssituation, herunder usikkerhed om konkret fremtidig tilstedeværelse i Afghanistan og behovet for hurtigt at evakuere en lang række personer, herunder udsendte diplomater og lokalansatte på ambassader. En række lande ventes at være klar til at bidrage til byrdefordeling ift. udstedelse af visum til EU-lokalansatte i Kabul, inkl. nærmeste familie.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har meldt ind til EU-systemet, at man er klar til at modtage et antal lokalansatte og disses nærmeste familie. Regeringen arbejder derudover for at opretholde et fremtidigt civilt engagement i Afghanistan, herunder udviklings- og humanitær bistand. I den forbindelse lægges der i lyset af den aktuelle udvikling vægt på omlægning af bistandsindsatsen uden om en Taliban-kontrolleret regering.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Afghanistan har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 26. maj 2020.